

Пауль Йозеф Гіббелс

Становлення в нацистській Німеччині

Загальні відомості

- Німецький державний і політичний діяч, [рейхсміністр](#) народної освіти та пропаганди [Німеччини](#) ([1933](#)–[1945](#)), імперський керівник пропаганди [НСДАП](#) (з [1929](#)), [рейхсляйтер](#) ([1933](#)), передостанній канцлер Третього Рейху (квітень–травень 1945), комісар оборони Берліна (квітень 1945).

Біографія

- Батько Геббельса був бухгалтером. Після закінчення бюргершуле й гімназії в Рейдті з [1917](#) по [1921](#), за фінансової підтримки «Товариства [Альберта Магнуса](#)», навчався в університетах [Фрайбурга](#), [Бонна](#), [Вюрцбурга](#), [Кельна](#), [Мюнхена](#) й [Гейдельберга](#), де вивчав філософію, германістику, історію й літературу.
- 1921 року в [Гейдельберзькому університеті](#) під керівництвом професора Фрідріха Гундольфа, історика літератури, Геббельс захистив дисертацію на тему: «Вільгельм фон Шютц як драматург. До питання про історію драми романтичної школи», — здобувши 21 квітня 1922 науковий ступінь доктора філософії Гейдельберзького університету. (За іншим даними Геббельс захистив дисертацію під керівництвом барона М. фон Вальдберга.)
- Під час [Першої світової війни](#) визнаний непридатним до армійської служби через кульгавість^{[1](#)}
- Під час і після Першої світової війни Геббельс неодноразово намагався виявити себе як літератор, але безуспішно: п'єсу «Мандрівник» ([нім.](#) «*Der Wanderer*») відкинув франкфуртський «Шауспільгаус».

В 1922 він вступив у НСДАП, долучившись спочатку до її лівого, соціалістичного крила, лідерами якого були в той час Грегор та Отто Штрассери.

Вступивши в партію, він запропонував «10 заповідей націонал-соціалізму»:

- Твоя батьківщина — Німеччина. Люби її над усе й більше справою, ніж на словах.
- Вороги Німеччини — твої вороги. Ненавидь їх усім серцем!
- Кожен земляк, навіть найбільшій — це частина Німеччини. Люби його як себе самого!
- Вимагай собі тільки обов'язків. Тоді Німеччина знайде справедливість!
- Пишайся Німеччиною! Ти повинен пишатися батьківщиною, заради якої мільйони віддали свої життя.
- Той, хто збездістить Німеччину, збездістить тебе й твоїх предків. Спрямуй свій кулак проти нього!
- Щоразу бий негідника! Пам'ятай, якщо хтось забирає твої права, ти маєш право знищити його!
- Не дай євреям обдурити себе. Будь наготові з «Берлінер Таґесблятт»!
- Роби, що треба, без сорому, коли йдеться про Нову Німеччину!
- Вір у майбутнє. Тоді ти станеш переможцем!

В 1924 він перебрався в Рур і спробував себе в журналістиці – як редактор «Фьолькіше фрайгайт» («Народна воля») в Ельберфельді, потім у штрассерівській «НС-бриф». Він послав 48 статей в одну з найбільших газет Німеччини 20-х – «Берлінер тагесблятт», але їх усі відкинули редактори через антисемітський тон. Цьому періоду, що позначений полемікою між Штрассерами й Гітлером про ступінь соціалізму в націонал-соціалістичному русі, належить відоме Геббельсове висловлення:

"Буржуа Адольфа Гітлера має бути виключено з Націонал-соціалістичної партії!"

Однак 1926 його політичні симпатії різко змінилися на користь Гітлера. Геббельс багаторазово публічно висловлювався про Гітлера в найкращих тонах, у результаті чого в 1926 році Гітлер призначив Геббельса гауляйтером НСДАП у Берліні-Бранденбурзі.

Посади в Німеччині

 24-й Рейхсканцлер Німеччини
30 квітня 1945 — 1 травня 1945 Попередник: Адольф Гітлер Наступник: Людвиг Шверин фон Крозиг
 Імперський міністр народної освіти і пропаганди
13 березня 1933 — 30 квітня 1945 Попередник: Посада запроваджена Наступник: Вернер Науманн
Гауляйтер Берліна
9 листопада 1926 — 1 травня 1945 Попередник: Ернст Шланге Наступник: вакантна посада
Рейхсляйтер
1 січня 1933 — 1 травня 1945
Партія: НСДАП Національність: Німець Віросповідання: Католик [Джерело?] Народження: 28 жовтня 1897 Рейдт, Прусія, Німецька імперія Смерть: 1 травня 1945 Берлін, Третій Рейх Дружина: Магда Геббельс Автограф:

У столиці повною мірою розкрилися ораторські здібності Геббельса. Його виступи збирають десятки тисяч людей у парку [Люстгартен](#). Гітлер призначив Геббельса рейхсляйтером НСДАП з питань пропаганди. В 1926 році він почав видавати газету [«Ангріфф»](#) («Der Angriff»). Газета мала великий успіх і в результаті стала поряд з [«Народним оглядачем»](#) одним з головних рупорів НСДАП. В [1928](#) Геббельса обрали депутатом рейхстагу від нацистської партії. В [1929](#) Гітлер призначив Геббельса Імперським керівником пропаганди нацистської партії. В [1932](#) він організовував і очолював виборчі кампанії Гітлера з висування на президентський пост. Ставши канцлером, Гітлер [13 березня](#) 1933 призначив Геббельса рейхсміністром народної освіти й пропаганди. У ході придушення [липневої змови](#) 1944 Геббельс виявив велику активність, після чого Гітлер призначив його головним уповноваженим з мобілізації на «тотальну війну».

У своєму політичному заповіті Гітлер призначив Геббельса своїм спадкоємцем на пості канцлера, однак на другий день після самогубства фюрера Геббельс і його дружина Магда покінчили з собою, попередньо отруївши своїх шістьох дітей (4-12-річного віку) ціаністим калієм

Роль в історії й міжнародна оцінка

Самогубство Й. Геббельса унеможливило винесення проти нього вироку Нюрнберзьким трибуналом, як і у випадку з А. Гітлером. Однак, тим що Нюрнберзький трибунал виніс обвинувальний вирок лідерам НСДАП як злочинній організації, що винна в геноциді й масовому винищенні людей, а також, прямої причетності Геббельса до політики Третього Рейху й уходження в його вище керівництво, закликів до винищення представників негодних національностей, підбурюванню до державної агресії, то немає сумнівів, що якби Геббельс став перед трибуналом, то йому було б винесено смертний вирок — так само, як й іншим керівникам НСДАП близького рангу.

Під час і після Другої світової війни пропаганда союзників наполегливо обвинувачувала Геббельса в брехні. В результаті ім'я Геббельса стало прозивним, і порівняння з Геббельсом має на увазі навмисне перекручування фактів або неправда впереміш зі справжніми фактами.

ДЯКУЮ за УВАГУ)

